

INITIAL DRAFT RELEASE

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता
घनसन्धिः – काण्डं 5

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated Sep 30, 2023

1. This replaces the earlier version 0.0 dated June 30, 2021.
2. The corrections found and reported till Sep 15, 2023 are also updated.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
We added kampa vaakyams, more lopa alope vaakyams and other details wherever possible.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Previous Versions

1st Version Number 0.0 Dated 30th June 2021

Introduction Notes:

VedaVMS as a group had reference of “Ganasandhi” book through an article written by a senior Vedic scholar two/three year ago. We searched for the same and could get it through a well wisher last year. This is a scanned copy from an old book. We understand this book is available in Grantha lipi and Telugu lipi. We do not know the source or details of the author(s) of this book, publisher, year and edition. We have requested for the same. Any reader of this book may provide these details if they come to know of the correct source in Grantha lipi which we have used as source material.

We understand that this book is a great handbook for Students learning Gana Paata. This book gives reference to all important vaakyams, prapaatkam wise, in Taittirya SamihitA for learning Ganam. The original book gives all Katina (difficult) panchaatis in a separate Section. Grammar hints are given in short form. This book also lists dvipadam and has other references which we plan to cover later.

We have attempted to type the same using Baraha transliteration utility in Sanskrit. Based on the feedback and utility and availability of volunteers this book may be compiled in Malayalam, Tamil or other Indian languages that are supported by Baraha or using any other useful software/utility in future.

Kindly note that this book is **not exhaustive nor has every detail that a student may be searching for. This book shall be used only under the guidance/advice of a qualified Guru.**

Acknowledgements: We would like to express our heartfelt thanks to the Authors, Publishers of the Book and the person who shared the book with our well-wisher. We acknowledge the role of **Shri K.E. Varada Desikan** of Pondicherry for reaching the source copy of the book in PDF form in Grantha lipi.

Note for Usage:

1. We have added our notes and comments in English so that Student gets the reference of the Rules.
2. The original text as typed from “GanaSandhi grantham” book is given in **Bold dark** fonts. Each vaakyam given in Ganasandhi book is serially numbered with reference to panchaati number in SamhitA
3. We have tried to give sample of Padams, Padams in a Gana vAkyam (Gana purva padam in format of 1,2 / 2,1 / 1,2,3 / 3,2,1 / 1.2.3) and Gana vAkyam on a sample basis only.
4. We have given reference to rules in other books on Jatai and Gana like Jata Mani, Jata DarpaNam and Gana DarpaNam. We have given a note as to whether it is as per per “Gana Sandhi grantham” book (GS) or taken from other books for the benefit of readers.

Whatever is **not in Bold** or marked **in red font** is information for the readers, that it is an additon by VedaVMS Team. But Notes provided by VedaVMS is in normal or bold font in brackets.

Abbreviations

- GS – Gana Sandhi (this Book)
- PS - prAtiSAkyam
- GD – Gana Darpanam
- JD – Jata Darpanam
- JM – Jata Mani

All the four books mentioned above are available in www.vedavms.in under page SikShA and Lessons.

Special note to readers

- The vaakyams given in each of the prapaataka is numbered serially by us though such numbering is not given in the source book. Even the source book does not have panchati reference for each item but VedaVMS Team has provided Samhita reference for each item for better understanding and guidance.
- The source book has given an earlier panchaati sometimes in the later chapter . For example, a vakyam of TS 1.5.6.3 may be serial numbered by us as 23 based on the order in the Book, but T.S 1.5.6.2 may be given next, which we have numbered as 24.
- We have cut and paste vakyam from SamhitA text therefore, sometimes the first and final letters of the vaakyam may have incorrect swaram reference e.g last letter of vakyam is shown as anudAttam, first letter of a vakyam is Swaritam; these may be ignored.
- Kindly ignore extra spaces given between padams, if any.
- Please give your valuable suggestions, comments and notify errors to our email id - vedavms@gmail.com

=====

Table of Contents

Ghana Sandhi – Kaandam 5	8
5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – उख्याग्निकथनं	8
Section 1 - General panchaati	8
Section 2 - Katina Ghana panchaati	17
5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – चित्युपक्रमाभिधानं	18
Section 1 - General panchaati	18
Section 2 - Katina Ghana panchaati	25
5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं	26
Section 1 - General panchaati	26
Section 2 - Katina Ghana panchaati	30
5.4 पञ्चमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टकात्रयाभिधानं	32
Section 1 - General panchaati	32
Section 2 - Katina Ghana panchaati	38
5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं	40
Section 1 - General panchaati	40
Section 2 - Katina Ghana panchaati	46
5.6 पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – उपानुवाक्याभिधानं	47
Section 1 - General panchaati	47
Section 2 - Katina Ghana panchaati	51
5.7 पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः – उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणं	52
Section 1 - General panchaati	52
Section 2 - Katina Ghana panchaati	58
Alopa PrasanaaH	60
Alopa AnuvakaaH	60
Punarukta alopa Vaakyaani	60
Punarukta lopa Vaakyaani	62

Lopam and Alopam for same word	63
Dvipadam	65
Tri kramam	66

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

Ghana Sandhi – Kaandam 5

5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – उख्याग्निकथनं

Section 1 - General panchaati

1. चतुर्गृहीतमधारयन् – TS 5.1.1.1

चतुर्गृहीतम् । अधारयन् । = [अधारय न्नधारय(ग्) श्चतुर्गृहीतम्]

2. एवैनमभि क्रमयति वसीयान् – TS 5.1.1.2 – (kampam)

5.1.1.2(24)- एव । एनम् । अभि ।

एवैन मेन मेवैवैन मभ्या(१)भ्येन मेवैवैन मभि ।

3. रूपसमृद्ध्यै उभयतःक्षणूर्भवतीतश्चाऽमुतश्चाऽर्कस्यावरुद्ध्यै –
TS 5.1.1.4

रूपसमृद्ध्यै । उभयतःक्षणूः । = (उभयतःक्षणू रुभयतःक्षणू
रूपसमृद्ध्यै)

5.1.1.4(46)- रूपसमृद्ध्यै । उभयतःक्षणूः । भवति ।

रूपसमृद्ध्यै उभयतःक्षणू रुभयतःक्षणू रूपसमृद्ध्यै रूपसमृद्ध्यै
उभयतःक्षणूर् भवति भव त्पुभयतःक्षणू रूपसमृद्ध्यै रूपसमृद्ध्यै
उभयतःक्षणूर् भवति ।

4. ए॒ह्य॒व॒क्राम॒न्न॒शस्ती॒रित्या॑ह – TS 5.1.2.3

5. अ॒ङ्गि॒र॒स्वद॒च्छे॒हीत्या॑ह सा॒यत॑नमे॒वैनं॑ दे॒वता॑भिः – TS 5.1.2.4

5.1 पदानि – अ॒च्छ । इ॒हि । इति॑ ।

घन वाक्यम् – अ॒च्छे॑ ही॒ ह्य॒च्छा॒च्छे॒ हीती॑ती॒ ह्य॒च्छा॒च्छे॒हीति॑ ।

5.2 पदानि – इ॒हि । इति॑ । आ॒ह ।

घन वाक्यम् – इ॒हीती॑ती॒हीही॑ त्या॒हाहे॑ती॒ ही॒हीत्या॑ह ।

6. अ॒ङ्गि॒र॒स्वद॒च्छे॒म इत्या॑ह – TS 5.1.2.4 (Ref:JD35)

अ॒च्छ । इ॒मः । = (इ॒म इ॒मो अ॒च्छा च्छ)

7. आ॒ङ्गि॒र॒स्वद् भ॒रिष्या॑म इति – TS 5.1.2.5

अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । भ॒रिष्या॑मः । = (भ॒रिष्या॑मो ऽङ्गि॒र॒स्वत्)

8. अ॒ङ्गि॒र॒स्वद् भ॒राम॑ इत्या॒ह – TS 5.1.2.5

अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । भ॒रामः॑ । = (भ॒रामो॑ ऽङ्गि॒र॒स्वत्)

9. आ॒गत्य॑ वा॒ज्यद॑ध्वन आ॒क्रम्य॑ वा॒जिन् – TS 5.1.2.6
(Ref: JM-74,JD-35,36 GD 33)

वा॒जी । अ॒ध्वनः॑ । = (वा॒ज्यद॑ध्वनो अ॒ध्वनो॑ वा॒जी वा॒ज्यद॑ध्वन
आ॒क्रम्य॑) अ॒ध्वनो॑ अ॒ध्वनः॑ - alopam here

अ॒ध्व॒नः॑ । आ॒क्र॒म्य॑ । = (अ॒ध्व॒न आ॒क्र॒म्या क्र॒म्या॒ध्व॒नो
ऽध्व॒न आ॒क्र॒म्य) अ॒ध्व॒नो ऽध्व॒नः॑ - lopam here

10. उ॒त्क्रा॒मो॒द॒क्र॒मी॒दि॒ति॒ द्वा॒भ्या॒म् - TS 5.1.3.1

11. आ॒प्तु॒म॒र्॒ह॒ति॒ या॒म॒ध्व॒र्युः॑ - TS 5.1.3.4

आ॒प्तु॒म्॑ । अ॒र्॒ह॒ति॒ । या॒म् । = (यां॑ या॒ म॒र्॒ह॒त्या॒प्त॒म्॑)

अ॒र्॒ह॒ति॒ । या॒म् । अ॒ध्व॒र्युः॑ । = (अ॒र्॒ह॒ति॒ यां॑ या॒ म॒र्॒ह॒त्य॒र्॒ह॒ति॒
या॒ म॒ध्व॒र्यु॒र्॒ध्व॒र्युः॑)

12. रू॒पे॒णै॒वैन॒दा॑ ह॒रति॑ - TS 5.1.4.2

13. आ॒भ्या॒मे॒वैन॒मु॒भय॒तः॑ परि॑ गृ॒ह्णा॒ति - TS 5.1.4.3

14. गृ॒ह्णा॒त्य॒नु॒ष्टु॒भा॒ परि॑ - TS 5.1.3.5 (PS-7.4, JM-15)

अ॒नु॒ष्टु॒भा॑ । परि॑ । = (अ॒नु॒ष्टु॒भा॑ परि॑ पर्य॒णु॒ष्टु॒भा॑ ऽनु॒ष्टु॒भा॑ परि॑)

15. ज्यो॒ति॒ष्म॒न्तं॑ त्वा॒ग्ने॑ सु॒प्र॒ती॒क॒मि॒त्या॒ह - TS 5.1.4.1
(JM 72, JD 35) - alopam - agne agne

16. ज्यो॒ति॒रे॒वैते॑न॒ जन॑यति - TS 5.1.4.1 -

17. प्र॒थ॒मो॑ नि॒र॒म॒न्थ॒द॒ग्न् इ॒त्या॒ह - TS 5.1.4.3 (JD-35)

प्र॒थ॒मः॑ । निः॑ । = (नि॒र् णि॒ष् प्र॒थ॒मः॑)

अमन्थत् । अग्ने । = (अमन्थ दग्ने अग्ने अमन्थत्)

अमन्थत् । अग्ने । इति । = (इत्यग्ने अमन्थत्)

अग्ने । इति । आह । = (अग्न इतीत्यग्ने ऽग्ने इत्याह)

18. त्वामग्ने पुष्करादधीत्याह – TS 5.1.4.4 – (alopam)

agne agne

19. तमु त्वा दद्ध्यङ्गुषिरित्याह दद्ध्यङ् वा आथर्वणः – TS 5.1.4.4

19.1 पदानि – तम् । उ । त्वा ।

घन वाक्यम् – तमु वु तम् तमु त्वा त्वो तम् तमु त्वा ।

19.2 पदानि – उ । त्वा । दद्ध्यङ् ।

घन वाक्यम् – उ त्वा त्व वु त्वा दद्ध्यङ् दद्ध्यङ् त्व वु त्वा
दद्ध्यङ् ।

20. सꣳ सादयति नि होतेति – TS 5.1.4.5

सादयति । नि । = (नि नि सादयति)

21. जनिष्वा हि जेन्यो अग्रे अहाम् – TS 5.1.4.5 – (alopam)

(JD-13,JD-35, PS-3-18) – agre agre

22. ज्योतिषा सहेत्यनुष्टुभोप नह्यत्यनुष्टुप् – TS 5.1.5.2

नह्यति । अनुष्टुप् । = (नह्यत्यनुष्टु बनुष्टुम् नह्यति नह्यत्यनुष्टुप्)

(here “p” + “na” is “mna”) (Ref: PS-7.16 ,JM-15)

23. उदु तिष्ठ स्वद्ध्वरोर्द्ध्व ऊ षु णः – TS 5.1.5.3

उ । सु । नः । = (tri kramam) (Ref: JD-5, PS 3-14, PS 6-2)

5.1.5.3(29)- ऊर्द्ध्वः । उ । सु । नः ।

ऊर्द्ध्व उ वु वूर्द्ध्व ऊर्द्ध्व ऊ षु णो नः सू र्द्ध्व ऊर्द्ध्व
ऊ षु णः ।

5.1.5.3(30)- उ । सु । नः । ऊतये ॥

ऊ षु णो नः सू षु ण ऊतये ऊतये नः सू षु ण ऊतये ॥

5.1.5.3(31)- सु । नः । ऊतये ॥

सु नो नः सु सु न ऊतये ऊतये नः सु सु न ऊतये ॥

24. अप्यनालेशेऽत्यन्यान् पशून् मेघति – TS 5.1.5.5

5.1.5.5(19)- अपि । अनालेशे । अति । (lopam)

अप्यनालेशे ऽनालेशे ऽप्य प्यनालेशे ऽत्य त्यनालेशे ऽप्य

प्यनालेशे ऽति ।

5.1.5.5(20)- अनालेशे॑ । अति॑ । अन्यान् ।

अनालेशे॑ ऽत्य॑ त्वनालेशे॑ ऽनालेशे॑ ऽत्य॑ न्या॑ नन्या॑ नत्यनालेशे॑
ऽनालेशे॑ ऽत्यन्यान् ।

25. मानु॑षीभ्य॒स्त्वमङ्गि॑र इत्याह – TS 5.1.5.6 (JD 35)

त्वम् । अङ्गि॑रः । इति॑ । = (त्वमङ्गि॑रो अङ्गि॑रस्त्वम् त्वमङ्गि॑र इति)

अङ्गि॑रः । इति॑ । आह॑ । = (अङ्गि॑र इतीत्यङ्गि॑रो ऽङ्गि॑र इत्याह)

5.1.5.6(16)- त्वम् । अङ्गि॑रः । इति॑ ।

त्व मङ्गि॑रो अङ्गि॑र स्त्वम् त्व मङ्गि॑र इतीत्यङ्गि॑र स्त्वम् त्व मङ्गि॑र
इति॑ ।

“anggiro anggiro” - alopam here

5.1.5.6(17)- अङ्गि॑रः । इति॑ । आह॑ ।

अङ्गि॑र इतीत्यङ्गि॑रो ऽङ्गि॑र इत्याहाहे॑ त्वङ्गि॑रो ऽङ्गि॑र इत्याह॑ ।

“anggiro &nggiro” - lopam here

26. मा द्यावा॑पृथि॒वी अ॒भि शूशु॑चो॒ मा ऽन्तरि॑क्षं॒ मा

वन॑स्पती॒नित्या॑है॒भ्य ए॒वैनं॑ लो॒केभ्यः॑ – TS 5.1.5.6 – (alopam)

(JD-35)

शूशु॑चो॒ अभि॑

27. यदाहाऽनयोर्लो॑कयोर्वी॒त्यै – TS 5.1.5.8

28. इ॒हे॒यं वा॑ अ॒दि॒ति॒रदि॒त्यै॒वादि॒त्यां ख॒नति॑ – TS 5.1.7.1

5.1.7.1(33)- अ॒दि॒तिः । अ॒दि॒त्या । ए॒व ।

अ॒दि॒ति॒ र॒दि॒त्या ऽदि॒त्या ऽदि॒ति॒ र॒दि॒ति॒ र॒दि॒त्यै॒वै वा॒दि॒त्या ऽदि॒ति॒
र॒दि॒ति॒ र॒दि॒त्यै॒व ।

29. न हि॑ स्वः॑ स्व॒ः हि॒न॒स्ति॑ दे॒वानां॑ त्वा – TS 5.1.7.1

30. वा॒रु॒ण्यु॒खाऽभी॑द्वा॒ मै॒त्रियो॑पैति – TS 5.1.7.3

5.1.7.3(24)- वा॒रु॒णी । उ॒खा । अ॒भी॒द्वा॑ ।

वा॒रु॒ण्यु॒खो॒खा वा॒रु॒णी वा॒रु॒ण्यु॒खा ऽभी॑द्वा॒ ऽभी॑द्दो॒खा वा॒रु॒णी वा॒रु॒ण्यु॒खा
ऽभी॑द्वा॑ ।

31. सर्वा॑ दि॒शोऽनु॑ वि॒ भा॒त्यु॒त्ति॑ष्ठ बृ॒हती॑ – TS 5.1.7.4

32. दे॒व॒त्राऽक॑र॒जक्षी॑रेणाऽऽ च्छृ॒णत्ति॑ प॒रमं॑ – TS 5.1.7.4

33. छ॒न्दो॑भि॒रा च्छृ॑णत्ति – TS 5.1.7.4

छ॒न्दो॑भिः । आ । = (छ॒न्दो॑भि॒रा च्छ॒न्दो॑भि॒रा)

“छ” after preposition “आ”, becomes “च्छ”

34. छन्दा॒स्या च्छृ॑णत्ति – TS 5.1.7.4

छन्दा॒सि । आ । = [छन्दा(ग्)स्या च्छन्दा(ग्)सि]

“छ” after preposition “आ”, becomes “च्छ”

35. निर॒व॒दाय॒ मेद्ध्यं॑ कृ॒त्वा ऽऽ हर॑ति – TS 5.1.8.1(JM-5)

कृ॒त्वा । आ । हर॑ति । = (trikramam)

5.1.8.1(16)- मेद्ध्यं॑ कृ॒त्वा । आ । हर॑ति ।

मेद्ध्यं॑ कृ॒त्वा कृ॒त्वा मेद्ध्यं॑ मेद्ध्यं॑ कृ॒त्वा ऽऽहर॑ति हर॑त्या
कृ॒त्वा मेद्ध्यं॑ मेद्ध्यं॑ कृ॒त्वा ऽऽहर॑ति ।

5.1.8.1(17)- कृ॒त्वा । आ । हर॑ति । एक॑वि(ग्)शतिः ।

कृ॒त्वा ऽऽहर॑ति हर॑त्या कृ॒त्वा कृ॒त्वा ऽऽहर॑त्येक॑वि(ग्)शति
रेक॑वि(ग्)शतिर्. हर॑त्या कृ॒त्वा कृ॒त्वा ऽऽहर॑त्येक॑वि(ग्)शतिः ।

5.1.8.1(18)- आ । हर॑ति । एक॑वि(ग्)शतिः ।

आ हर॑ति हर॑त्या हर॑त्येक॑वि(ग्)शति रेक॑वि(ग्)शतिर्. हर॑त्या
हर॑त्येक॑वि(ग्)शतिः ।

36. समा॑स्त्वा॒ग्नि॑ ऋ॒तवो॑ वर्द्ध॒यन्त्वित्या॑ह - TS 5.1.8.5 - (alopam)

Rutavo agne agne

37. अप॑ नुद॒त्युद्व॑यं तमस॒स्परीत्या॑ह - TS 5.1.8.6

38. मा॒तुर॒स्या उप॒स्थ इति॑ - TS 5.1.9.6 - (alopam)

upaste asayAH

39. ए॒ष्वेव॑ लो॒केष्व॒विदं॑ गच्छ॒त्यथो॑ - TS 5.1.9.6 - (kampam)

5.1.9.6(25)- एषु॑ । ए॒व । लो॒केषु॑ ।

ए॒ष्वे॑ वै॒वैष्वे॑(१)ष्वे॒व लो॒केषु॑ लो॒के ष्वे॒वैष्वे॑(१)ष्वे॒व लो॒केषु॑ ।

40. यद॒ग्ने या॒नि का॒नि चेति॑ स॒मिध॑म् - TS 5.1.10.1 (JD-35)

(alopam) - agne agne

41. सञ्शितं॑ मे ब्रह्मो॒देषां॑ बा॒हू - TS 5.1.10.2

42. अत्य॑न्यञ् राज॒न्यं मृ॒त्युः - TS 5.1.10.3

रा॒ज॒न्य॑म् । मृ॒त्युः । = (मृ॒त्यू॑ राज॒न्यं)

43. गरु॒त्मानि॑त्यवे॒क्षते॑ रू॒पमे॒वास्य॑ - TS 5.1.10.5

44. ई॒ड्यश्चा॒सि व॒न्द्यश्च॑ वा॒जिन् - TS 5.1.11.1

च । वा॒जिन् । = [वा॒जि(ग्)श्च॑]

45. सु॒ष्ट्री॑मा जुषा॒णोरु॑ पृथु – TS 5.1.11.2 – (kampam)

5.1.11.2(12)- उ॒रु॑ । पृ॒थु॑ । प्रथ॑मानम् ।

उ॒रु॑ पृ॒थु॑ पृ॒थू(१)॑रू॒रु॑ पृ॒थु॑ प्रथ॑मानम् प्रथ॑मानम् पृ॒थू(१)॑रू॒रु॑ पृ॒थु॑
प्रथ॑मानम् ।

46. ए॒ता उ॑ वः सु॒भगा॑ वि॒श्वरू॑पाः – TS 5.1.11.2

47. उप॑ दे॒वाꣳ ऋ॒तुशः॑ पाथः – TS 5.1.11.4

उप॑ । दे॒वान् । = [दे॒वा(ग्म्) उप॑]

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

48. उत्क्रा॑मोद॒क्रमी॑दि॒ति॒ द्वाभ्या॑म् – TS 5.1.3.1

49. गाय॑त्रिया॒ परि॑ लिखति – TS 5.1.3.5

50. आ॒ह य॑ ए॒वैन॑म॒न्वप॑श्यत् – TS 5.1.4.4

51. न ह॑ स्म॒ वै पु॒राऽग्निः॑ – TS 5.1.10.1

52. दे॒वैर्व॑सुभिः स॒जोषाः॑ – TS 5.1.11.2

==== पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – चित्युपक्रमाभिधानं

Section 1 - General panchaati

1. अनपजय्यमभ्यजयन्. यत् – TS 5.2.1.1 – (kampam)

2. तमेतया ऽन्वैदक्रन्ददिति तथा वै – TS 5.2.1.2

3. आ त्वा ऽहार्षमित्याहाऽऽ ह्येन७ हरति – TS 5.2.1.4 (GD-53)

3.1 पदानि – इति । आह । आ ।

घन वाक्यम् – इत्याहाहेतीत्याहा हेतीत्याहा ।

3.2 पदानि – आह । आ । हि ।

घन वाक्यम् – आ हा हा हा हि ह्या हा हा हि ।

3.3 पदानि – आ । हि । एनम् ।

घन वाक्यम् – आ हि ह्या ह्येन मेन(ग्) ह्या ह्येनम् ।

4. ए॒व भ॑वत्य॒ग्रे बृ॑ह॒न्नु॒षसा॑म् – TS 5.2.1.4 & 1.5 (JM-75, JD-36, GD-33)

भव॑ति । अ॒ग्रे॑ । = (भवत्य॒ग्रे अ॒ग्रे भव॑ति भवत्य॒ग्रे)

अ॒ग्रे॑ । बृ॒हन् । = (अ॒ग्रे बृ॒हन् बृ॒हन्न॒ग्रे अ॒ग्रे बृ॒हन्)

5. अ॒न्नप॑ते॒ऽन्नस्य॑ नो दे॒हीत्या॑ह – TS 5.2.2.1(JD-35)

अ॒न्नप॑ते । = (अ॒न्नप॑ते॒ऽन्नप॑ते)

अ॒न्नस्य॑ । नः॑ । = (नो॑ अ॒न्नस्य॑)

6. अमी॑वस्य शु॒ष्मिण॑ इत्या॒ह – TS 5.2.2.1 – (lopam)

शु॒ष्मिणो॑ ऽमी॑वस्य

7. उ॒दु त्वा॑ विश्वे॒ देवा॑ इत्या॒ह – TS 5.2.2.1

8. प्रे॒दग्ने॑ ज्योति॒ष्मान् या॑हीत्या॒ह – TS 5.2.2.2 & 2.3 – (alopam)

(JD-35) अ॒ग्ने अ॒ग्ने

9. य॒दन॑ उ॒त्स॒र्ज॒त्य॒क्रन्द॑दित्यन्वा॒ह – TS 5.2.2.3

10. तस्मा॑दन॒स्वी च॑ र॒थी चा॑तिथी॒नाम॑प॒चित॑त॒मा व॑प॒चिति॑मान्
भव॑ति य ए॒वं वै॑द – TS 5.2.2.3 & 2.4

11. त्रैष्टु॑भो॒ हि रा॑ज॒न्यो॑ ऽफ्सु॒ भस्म॑ – TS 5.2.2.4 – (kampam)

5.2.2.4(33)– रा॑ज॒न्यः॑ । अ॒फ्सु॑ । भस्म॑ ।

रा॑ज॒न्यो॑(१) ऽफ्सु॒स्वफ्सु॑ रा॑ज॒न्यो॑ रा॑ज॒न्यो॑ ऽफ्सु॒ भस्म॑ भस्मा॒फ्सु॑
रा॑ज॒न्यो॑ रा॑ज॒न्यो॑ ऽफ्सु॒ भस्म॑ ।

12. यो॑ ऽफ्सु॒ भस्म॑ प्र॒ वेश॑यति – TS 5.2.2.4 – (kampam)

5.2.2.5(13)– यः॑ । अ॒फ्सु॑ । भस्म॑ ।

यो॑(१) ऽफ्सु॒स्वफ्सु॑ यो॑ यो॑ ऽफ्सु॒ भस्म॑ भस्मा॒फ्सु॑ यो॑ यो॑ ऽफ्सु॒ भस्म॑ ।

13. चि॒नु॒ते ऽपे॒तेत्य॑द्ध्यवसाययति॒ यम॑मेव॒ दे॒व॒य॒जन॑म् – TS 5.2.3.1

13.1 पदानि – अ॒प॑ । इ॒त॑ । इ॒ति॑ ।

घन वाक्यम् – अ॒पे॒ते॑ ता॒पापे॒ते॑ ती॒ ती॑ ता॒पापे॒तेति॑ ।

13.2 पदानि – इ॒त॑ । इ॒ति॑ । अ॒द्ध्यव॑साययति ।

घन वाक्यम् – इ॒तेती॑ती॒ते॑ ते॒ त्यद्ध्यव॑सायय॒ त्यद्ध्यव॑साययती॒ती॑ ते॒
ते॒ त्यद्ध्यव॑साययति ।

14. प॒श॒वः पु॒नरे॑त्योप तिष्ठन्ते ॥ – TS 5.2.2.6

ए॒त्य॑ । उ॒प॑ । = (ए॒त्योपो॑पेत्येत्योप)

15. अप॒श्य॒न्नपे॒तेति॒ यदे॒तेन॒ – TS 5.2.3.1

16. अप॒ ह॒न्त्यपो॒ ऽवो॒क्षति॒ शान्त्यै॒ – TS 5.2.3.2

17. ए॒ष्वेव॑ लो॒केषु॑ प्र॒ति ति॒ष्ठति॑ – TS 5.2.3.6 & 3.7 - (kampam)

5.2.3.6(48)– ए॒षु । ए॒व । लो॒केषु॑ ।

ए॒ष्वे॑ वै॒वैष्वे॑(१)ष्वे॒व लो॒केषु॑ लो॒के ष्वे॒वैष्वे॑(१)ष्वे॒व लो॒केषु॑ ।

18. पु॒रीषे॑णा॒भ्यूह॑ति॒ तस्मात्॑ – TS 5.2.3.7 - (kampam)

5.2.3.7(17)– अ॒भि । ऊ॒हति॑ । तस्मात्॑ ।

अ॒भ्यूह॑ त्यूह॒ त्यभ्या॑(१)भ्यूह॑ति॒ तस्मात्॑ तस्मा॒ दूह॑
त्य॒भ्या॑(१)भ्यूह॑ति॒ तस्मात्॑ ।

19. पु॒रीषै॑र॒भ्यूह॑ति॒ दश॑ – TS 5.2.3.7 - (kampam)

5.2.3.7(34)– अ॒भि । ऊ॒हति॑ । दश॑ ।

अ॒भ्यूह॑ त्यूह॒ त्यभ्या॑(१)भ्यूह॑ति॒ दश॑ दशो॑ह॒ त्यभ्या॑(१)भ्यूह॑ति॒ दश॑ ।

20. इ॒त्याह॑र्तु॒भिरे॒वैनं॑ दी॒क्षयि॑त्व॒र्तुभि॑र्वि॒ मुञ्च॑ति॒ वैश्वान॑र्या
शि॒क्यम्॑ – TS 5.2.4.2

21. वै नि॒र्ऋत्यै॑ दिक् स्वा॒याम्॑ – TS 5.2.4.3

नि॒र्ऋत्यै॑ । दिक् । = (दिङ् नि॒र्ऋत्यै॑)

22. प्र॒दरे॑ वै॒तद् वै॑ निर्॒ऋत्या॑ आ॒यत॑नम् – TS 5.2.4.3

23. शि॒क्यम॑भ्युप॒ दधा॑ति नैर्॒ऋतो॑ वै – TS 5.2.4.3

24. अ॒स्मान् निर्॒ऋतिं॑ प्र॒ णु॑दते – TS 5.2.4.4

निर्॒ऋतिम् । प्र॒ । = (प्र॒ णि॒र्ऋति॑म्)

25. अ॒ग्निमु॑द्यन्तुम॒र्हती॑त्याहुः – TS 5.2.5.3

उ॒द्यन्तु॑म् । अ॒र्हति॑ । इति॑ । = (अ॒र्हती॑तीत्य॒र्ह॒ त्युद्यु॑यन्तुम्)

अ॒र्हति॑ । इति॑ । आ॒हुः । = (अ॒र्हती॑तीत्य॒र्ह॒ हत्य॑र्हतीत्याहुः)

26. रु॒न्धे ऽर्के॑ ऽर्क॒श्ची॑यते – TS 5.2.5.5 – (kampam) (GD-76)

5.2.5.5(12)– रु॒न्धे । अ॒र्के । अ॒र्कः ।

रु॒न्धे ऽर्के॑ ऽर्के॑ रु॒न्धे रु॒न्धे ऽर्के॑(१) ऽर्को॑(१) ऽर्को॑ ऽर्के॑ रु॒न्धे रु॒न्धे
ऽर्के॑ ऽर्कः ।

5.2.5.5(13)– अ॒र्के । अ॒र्कः । ची॑यते ।

अ॒र्के॑(१) ऽर्को॑(१) ऽर्को॑(१) ऽर्के॑(१) ऽर्के॑ ऽर्क॑ श्ची॑यते ची॑यते ऽर्को॑(१)
ऽर्के॑(१) ऽर्के॑ ऽर्क॑ श्ची॑यते ।

27. रु॒न्धे ष॒ड्भिर्नि॑ वपति – TS 5.2.6.1

रु॒न्धे । ष॒ड्भिः॑ । = (ष॒ड्भि ष॒ड्भी रु॒न्धे)

28. अ॒ह॒मि॒त आ द॒द इ॒ती॒ष॒मे॒वो॒र्ज – TS 5.2.5.6

29. व॒न॒स्प॒त॒यः प्र जा॒ये॒रन् – TS 5.2.7.1 & 7.2

व॒न॒स्प॒त॒यः । प्र । = (प्र व॒ण॒प॒त॒यः)

30. अ॒प ह॒न्ति प॒ञ्च॒भिर् व्या॒घा॒र॒य॒ति – TS 5.2.7.5

अ॒प । ह॒न्ति । प॒ञ्च॒भिः । = (प॒ञ्च॒भिर् ह॒न्त्य॒पा॒प) – no swara
bakhti applicable

ह॒न्ति । प॒ञ्च॒भिः । व्या॒घा॒र॒य॒ति । = (प॒ञ्च॒भिर् ह॒न्ति ह॒न्ति
प॒ञ्चे॒भिर् व्या॒घा॒र॒य॒ति व्या॒घा॒र॒य॒ति) – swara bakhti applicable

31. द्वा॒वे॒व दे॒यौ द्वौ हि प्रा॒णा॒वे॒क ए॒व – TS 5.2.8.2

32. उ॒पा॒द॒ध॒ता॒ध॒र॒ल॒क्ष्मा॒ण॒म॒सु॒रा यं – TS 5.2.8.3

33. वै॒ष्ण॒व्य॒र्चो॒प द॒धा॒ति – TS 5.2.8.7

ऋ॒चा । उ॒प । = (उ॒पा र्च र्चो)

34. अ॒मा॒र॒ण्य॒म॒नु ते दि॒शा॒मी॒त्या॒ह – TS 5.2.9.4 – (alopam)

(JD-30) - ते अ॒न्व॒नु

35. आ॒य॒त॒न॒म॒भि॒ पर्यू॑ह॒त इ॒यं वै – TS 5.2.10.2 – (kampam)

5.2.10.2(40)– आ॒य॒त॒न॒म् । अ॒भि॒ । प॒रि॑ ।

आ॒य॒त॒न॒ म॒भ्या॑(१)भ्या॒य॒त॒न॒ मा॒य॒त॒न॒ म॒भि॒ प॒रि॑ प॒र्य॑भ्या॒य॒त॒न॒ मा॒य॒त॒न॒
म॒भि॒ प॒रि॑ ।

36. अ॒न॒ति॒दा॒हा॒यो॒वा॒च॒ हे॒य॒म॒द॒दि॒त् स॒ ब्र॒ह्म॒णा – TS 5.2.10.3

37. य॒ उ॒ चै॒ना ए॒वं वै॒द॒दि॒ति – TS 5.2.10.3

38. अ॒त्य॒द॒ह॒त् – TS 5.2.5.2

39. व॒यो॒भि॒रे॒वा॒या॒न॒व॒ रु॒न्धे॒ ऽयैः॑ – TS 5.2.10.7

40. इ॒हे॒है॒षां॑ कृ॒णु॒त भो॒ज॒ना॒नि – TS 5.2.11.2

41. क॒ स्त्वा॑ च्छ्य॒ति॒ क॒ स्त्वा॑ वि॒ शा॒स्ति॑ क॒ स्ते – TS 5.2.12.1

42. क॒ उ॒ ते॒ श॒मि॒ता॒ क॒विः॑ ॥ – TS 5.2.12.1

43. दै॒व्या॑ अ॒ध्व॒र्य॒व॒स्त्वा॑ च्छ्य॒न्तु॒ वि॒ च॒ शा॒स॒तु॑ । – TS 5.2.12.1

छ्य॒न्तु॑ । वि॒ । = (छ्य॒न्तु॑ वि॒ वि॒ च्छ्य॒न्तु॑ छ्य॒न्तु॑ वि॒)

44. श॒म॒स्त्व॒व॒रे॒भ्यः॑ । – TS 5.2.12.2 (PS-11.17)(JM-15)

श॒म् । अ॒स्तु॒ । अ॒व॒रे॒भ्यः॑ । = (अ॒स्त्व॒व॒रे॒भ्यो॑ ऽव॒रे॒भ्यो॑ अ॒स्त्व॒ स्त्व॒ व॒रे॒भ्यः॑)

45. श॒मु॒ ते॒ त॒नु॒वे॑ भुवत् । – TS 5.2.12.2

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

46. व॒रु॒ण॒पा॒शा॒न् मु॒ञ्च॒त्या॒ त्वा॑ – TS 5.2.1.4

47. या॒ही॒त्या॒ह॒ ज्यो॒ति॒रे॒वा॒स्मि॒न् – TS 5.2.2.3

48. या॒व॒ती॒ वै पृ॒थि॒वी॒ तस्यै॑ – TS 5.2.3.1

49. प॒श्चा॒त् स॒मी॒ची॒ ता॒भिर्वै॑ ते – TS 5.2.3.5

50. प्रा॒ञ्च॒मु॒प॒ दधा॑ति दा॒धार॑ – TS 5.2.7.3

51. तू॒ष्णी॒मु॒प॒ दधा॑ति न ही॒मे – TS 5.2.7.4

52. यथ् स॒मी॒ची॒नं प॒शु॒शी॒र्षैः॑ – TS 5.2.9.5

53. प्रा॒ची॒रु॒प॒ दधा॑ति प॒श्चाद् वै॑ – TS 5.2.10.2

54. अ॒प॒स्या॒ अ॒प॒श्य॑त् ता उ॒पा॒ध॒त्त – TS 5.2.10.3

55. क॒ स्त्वा॑ च्छ॒य॒ति॒ क॒ स्त्वा॑ वि॒ शा॒स्ति॑ – TS 5.2.12.1

==== पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं

Section 1 - General panchaati

1. किं वाऽहैतस्य क्रियते किं वा न – TS 5.3.1.1

2. ऋतव्या उप दधाति – TS 5.3.1.1 (JM-56,JD-52)

ऋतव्याः । उप । = (उपोपार्तव्यः)

3. ते ऽप एवाभि समनसः – TS 5.3.1.3 – (kampam)

5.3.1.3(48)- एव । अभि । समनसः ।

एवाभ्या(१)भ्ये वैवाभि समनसः समनसो ऽभ्ये वैवाभि समनसः ।

4. अधृतेव वा एषा यन्मद्ध्यमा – TS 5.3.2.1

5. ओजोभृतावोजसैवैनाम् – TS 5.3.2.1

6. तान् बृहत्युदजयत् – TS 5.3.2.3

तान् । = [ता(ग्) स्तान्]

7. त्रिणव एष्वेव लोकेषु – TS 5.3.3.4 – (kampam) (JD-55)

5.3.3.4(43)- एषु । एव । लोकेषु ।

ए॒ष्वे॑ वै॒वैष्वे॑(१)॒ष्वे॒व लो॒केषु॑ लो॒के॑ ष्वे॒वैष्वे॑(१)॒ष्वे॒व लो॒केषु॑ ।

8. अ॒न्य॒थोपा॑द॒धत॑ तद॒सुरा॑ न - TS 5.3.3.1

9. आ ऽस्य॑ मु॒ख्यो॑ जा॒यते॑ यस्य - TS 5.3.4.6

10. अ॒त्य॒न्नमा॑ऽस्या॒न्नादो॑ जा॒यते॑ - TS 5.3.4.6

11. उ॒त्तर॑त ओ॒ज॒स्व्ये॒व भ॒व॒त्याऽस्यो॑ज॒स्वी जा॒यते॑ ऽर्को॑ वा ए॒षः -
TS 5.3.4.6

12. ज॒नि॒ष्यमा॑णा॒श्च भ्रा॑तृ॒व्यान् - TS 5.3.5.2 -

13. व॒ज्र॒म॒नु प्र॑ ह॒रति॑ स्तृ॒त्यै - TS 5.3.5.2 - "ण" त्वम् - प्रा॒ण्व॒नु

14. नि॒र॒मि॒म॒ते॒व॒श्छ॒न्दो॑ व॒रि॒व॒श्छ॒न्द इति॑ - TS 5.3.5.4 - "ण" त्वम्
नि॒र् णिः

15. र॒श्मि॒रि॒त्ये॒वाऽऽदि॒त्यम॑सृ॒जत॑ - TS 5.3.6.1

र॒श्मिः । = (र॒श्मी॑ र॒श्मिः)

16. प्र॒वे॒त्य॒हर॑नु॒वेति॑ रा॒त्रि॒मु॒शि॒गिति॑ - TS 5.3.6.1

17. भ॒व॒न्ती॒र्न प्रा॑जा॒यन्त॑ - TS 5.3.6.3

न । प्र । = (न प्र प्र ण न प्र)

18. ए॒वैषु॑ लो॒केषु॑ – TS 5.3.6.3 – (kampam)

5.3.6.3(28)- ए॒व । ए॒षु । लो॒केषु॑ ।

ए॒वैष्वे॑(१)ष्वे॒वै वै॒षु लो॒केषु॑ लो॒केष्वे॑ ष्वे॒वै वै॒षु लो॒केषु॑ ।

19. तस्मान्ना॒न्योत्त॑रे॒ष्टको॑प॒धेया॑ – TS 5.3.7.4

20. छ॒न्दा॑ꣳस्यु॒प द॑धाति – TS 5.3.8.1

छ॒न्दा॑ꣳसि । उ॒प । = [उ॒प च्छ॒न्दा॑(ग्)सि]

21. उ॒त य॒स्यै॒तासू॑प॒हिता॒स्वापः॑ – TS 5.3.10.2

22. उ॒पाद॑धत भू॒यस्कृ॑द॒सीत्ये॒व – TS 5.3.11.1

23. रो॒चत॑ ए॒वमे॒वैष॑ म॒नुष्या॑णम् – TS 5.3.10.3

24. ता॒वेहि॑ सꣳ र॒भाव॑हा॒ इत्या॑ह॒ व्ये॒वैने॑न॒ परि॑ ध॒त्ते पाञ्च॑ज॒न्ये
ष्वप्ये॑द्ध्य॒ग्न इत्या॑है॒ष वा अ॒ग्निः – TS 5.3.11.3

24.1 पदानि – तौ । आ । इ॒हि ।

घन वाक्यम् – ता वा तौ ता वे॒ही॒ह्या तौ ता वे॒हि ।

24.2 पदानि – आ । इ॒हि । स॒म् ।

घन वाक्यम् – ए॒ही॒ह्ये॒हि स॒(ग्) स॒ मि॒ह्ये॒हि स॒म् ।

ए॒धि॒ । अ॒ग्ने॒ । = (ए॒ध्यग्ने॒ ऽग्न॒ ए॒ध्ये॒ध्यग्ने॒)

अ॒ग्ने॒ । इ॒ति॑ । = (अ॒ग्न॒ इ॒तीत्य॒ग्ने॒ ऽग्न॒ इ॒ति॑)

25. तस्मा॑दे॒वमा॑ह॒र्तव्या॑ उप॒ दधा॑ति – TS 5.3.11.3 (JM-56,GD-52)

ऋ॒तव्याः॑ । उप॒ । = (ऋ॒तव्या॑ उपो॒पा॒र्तव्या॑ ऋ॒तव्या॑ उपो॒पा॒र्तव्या॑
ऋ॒तव्या॑ उप॒ ।)

26. सर्वं॑ पा॒प्मानं॑ तर॒ति॒ तर॑ति – TS 5.3.12.1 & 12.2 (GD-24)

27. अ॒श्वो॑ऽप्सु॒जो वे॑तसः॒ स्व ए॒वैनं॑ – TS 5.3.12.2

28. भव॑ति सर॒ङ्गु वा अ॑श्वस्य॒ सक्थ्या॑ ऽवृ॒हत् – TS 5.3.12.2

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

29. यं कामयेतापशुः स्यादिति – TS 5.3.1.4
30. मूर्द्धन्वतीर्भवन्ति तस्मात् – TS 5.3.1.5
31. इन्द्राग्नी अव्यथमानामिति – TS 5.3.2.1
32. देवा वै यद् यज्ञे to अक्षण्यास्तोमीयाः – TS 5.3.3.1
33. यज्ञमुखमेव पुरस्ताद् वि to व्योम – TS 5.3.3.2
34. उप दधाति द्वौ त्रिवृतावभिपूर्वं – TS 5.3.3.3
35. हस्तयोस्तपस्वितरो योनिः – TS 5.3.3.4
36. उत्तरतस्तस्मात् सव्यो हस्तयोः – TS 5.3.3.5
37. अग्नेर्भागोऽसीति पुरस्तात् – TS 5.3.4.1
38. अन्नं सप्तदशो ऽन्नमेव दक्षिणतः – TS 5.3.4.2
39. ओज एवोत्तरतो धत्ते to वसूनां – TS 5.3.4.3
40. असीति पश्चात् प्रतिष्ठा वै – TS 5.3.4.4
41. यज्ञमुखं चतुष्टोमः to यावानां – TS 5.3.4.5
42. यस्य मुख्यवतीः पुरस्तादुपधीयन्ते – TS 5.3.4.6
43. विधीयतेऽर्क एव तद्वर्क्यम् – TS 5.3.4.7
44. अश्राम्यन् ते तपोऽतप्यन्त – TS 5.3.5.4

45. रश्मि॑रित्ये॒वाऽऽदित्य॑म॒सृज॑त – TS 5.3.6.1
46. इन्द्रा॑य॒ त्वेन्द्रं॑ जि॒न्वेत्ये॒व – TS 5.3.6.2
47. भव॑न्ती॒र्न प्राजा॑यन्त॒ ताः – TS 5.3.6.3
48. पश्चा॑त् प्रा॒चीमु॑त्त॒मामु॑प॒ दधा॑ति – TS 5.3.7.3
49. च॒ यज॑मानस्य॒ च प्रा॑णं॒ चाऽऽयुः॑ – TS 5.3.7.4
50. अथो॑ तेजसा॒ ऽनु॑परि॒हारम् – TS 5.3.10.4
51. अस्मि॑न् दधा॒त्यग्ने॒ यत्ते॒ परम् – TS 5.3.11.3
52. तर॑ति॒ तर॑ति ब्रह्म॒हत्यां॑ – TS 5.3.12.2

==== पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.4 पञ्चमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - इष्टकात्रयाभिधानं

Section 1 - General panchaati

1. द्वन्द्वमृतवो ऽधृतेव वा एषा यत् - TS 5.4.2.1

2. यदारण्यानामारण्यान् जर्तिलयवाग्वा वा जुहुयाद् गवीधुकयवाग्वा
वा न ग्राम्यान् पशून् - TS 5.4.3.2

3. यदजा ऽऽहुत्यैव जुहोति - TS 5.4.3.2

4. सो(१)ऽर्को ऽभवत् तदर्कस्य - TS 5.4.3.3 - (kampam)

5.4.3.3(10)- सः । अर्कः । अभवत् ।

सो(१) ऽर्को ऽर्कः स सो(१) ऽर्को ऽभव दभव दर्कः
स सो(१) ऽर्को ऽभवत् ।

5. सयोनित्वायोदङ् तिष्ठन् जुहोति - TS 5.4.3.3

उदङ् । तिष्ठन् । = [उदङ् तिष्ठ(ग्) स्तिष्ठन् नुदङ् डुदङ् तिष्ठन्]

5.4.3.3(17)- जुहोति । सयोनित्वाय । उदङ् ।

जुहोति सयोनित्वाय सयोनित्वाय जुहोति जुहोति सयोनित्वा
योदङ् डुदङ् खसयोनित्वाय जुहोति जुहोति सयोनित्वा योदङ् ।

5.4.3.3(18)- स॒यो॒नि॒त्वा॒य॑ । उ॒द॒ङ् । ति॒ष्ठ॒न् ।
स॒यो॒नि॒त्वा॒ यो॒द॒ङ् । डु॒द॒ङ् ॥ ख॒स॒यो॒नि॒त्वा॒य॑ स॒यो॒नि॒त्वा॒यो॒द॒ङ् ति॒ष्ठ॒(ग्गुं॑)
स्ति॒ष्ठ॒न्-नु॒द॒ङ् ॥ ख॒स॒यो॒नि॒त्वा॒य॑ स॒यो॒नि॒त्वा॒ यो॒द॒ङ् ति॒ष्ठ॒न् ।

6. अ॒थे॒य॒त्य॒थे॒य॒ति॑ त्र॒य॒ इ॒मे॒ लो॒काः - TS 5.4.3.4

7. क॒स्यां॑ वाँ ऽह॒ दि॒शि॒ रु॒द्रः॑ क॒स्यां॑ वै॒त्य॒नु॒परि॒क्राम॑मे॒व
हो॒त॒व्य॑म् - TS 5.4.3.4

8. रु॒न्धे॑ ऽश्म॒स्ते॒ क्षु॒द॒मुं - TS 5.4.4.1 - (alopam) (JD-36)
ते॒ अ॒श्म॑न्

9. उ॒प॒च॒र॒न्त्य॒न्यं॑ ते॒ अ॒स्मत्॑ त॒प॒न्तु - TS 5.4.4.5 - (alopam)
(JD-35) - ते॒ अ॒न्य॑म्

10. पा॒व॒को॑ अ॒स्म॒भ्य॑श्च॒ शि॒वः - TS 5.4.4.5 - (lopam & alopam)
(JM-75,JD-36,GD33) -

पा॒व॒को॑ ऽर्प॒य॒ति - lopam
शि॒वो॑ अ॒स्म॒भ्य॑म् - alopam

11. नृ॒ष॒दे॒ व॒डि॒ति॒ व्या॒घ्रा॒र॒य॒ति - TS 5.4.5.1 (JM-8,JD-22)

नृ॒ष॒दे॑ । व॒ट् । = (व॒ङ् व॒ण् णृ॒ष॒दे)

12. दे॒वा॒ अ॒हु॒ता॒दो॒ ऽन्ये॑ ता॒न॒ग्नि॒चि॒दे॒व - TS 5.4.5.1 & 5.2 -
(kampam)

अ॒हु॒तादः॑ । अ॒न्ये॑ । तान् । = [ता(ग्)स्तानन्ये ऽहुतादः]

5.4.5.1(50)- दे॒वाः । अ॒हु॒तादः॑ । अ॒न्ये॑ ।

दे॒वा अ॒हु॒तादो॑ ऽहु॒तादो॑ दे॒वा दे॒वा अ॒हु॒तादो॑ ऽन्ये॑(१) ऽन्ये॑ ऽहु॒तादो॑
दे॒वा दे॒वा अ॒हु॒तादो॑ ऽन्ये॑ ।

13. अ॒ग्निं चि॒न्वन्न॑धि॒क्राम॑ति - TS 5.4.5.3

चि॒न्वन् । = [चि॒न्व(ग्) श्चि॒न्वन्]

14. अ॒वोक्ष॑त्यु॒भय॑स्याव॒रुद्ध्यै॑ - TS 5.4.5.2

15. वृ॒त्रो ह॒तः षोड॑शभिः - TS 5.4.5.3 & 5.4

ह॒तः । षोड॑शभिः । = (ह॒तः षोड॑शभिः षोड॑शभिर्. ह॒तो ह॒तः
षोड॑शभिः)

16. वैश्व॑कर्म॒णेन॑ पा॒प्मनो॑ निर्मु॒च्यते॑ - TS 5.4.5.4

पा॒प्मनः॑ । निः । = (पा॒प्मनो॑ निर् णिष् पा॒प्मनः॑)

17. प॒शूने॒वाव॑ रु॒न्धे ष॒ड्भिर्. ह॑रति - TS 5.4.6.3

रु॒न्धे । ष॒ड्भिः । = (रु॒न्धे ष॒ड्भि ष॒ड्भी रु॒न्धे रु॒न्धे ष॒ड्भिः)

18. ते॒न वै ते॑ ऽप्र॒त्यसु॑रान॒जय॑न् तत् - TS 5.4.6.3 & 6.4

19. हो॒ता ऽन्वाहा॑प्र॒त्येव॑ ते॒न - TS 5.4.6.4

20. अस॑दिव॒ वा अ॒न्तरि॑क्ष॒ मन्त॑रि॒क्ष मि॒वाऽऽग्नी॑द्ध्र॒माग्नी॑द्ध
ऽश्मा॑नं॒ नि द॑धाति - TS 5.4.6.4 & 6.5

21. रुन्धे॑ चत॒सृभिः॑ - TS 5.4.6.5

रुन्धे॑ । चत॒सृभिः॑ । = (चत॒सृभि॑ रुन्धे)

22. यक्ष॑दग्नि॒र्दे॒वो दे॒वाऽ आ च॑ - TS 5.4.6.6 - (alopam)

दे॒वा अग्निः॑

23. व्ये॑वैतया॒ मिमी॑ते म॒द्ध्ये दि॒वः - TS 5.4.6.5

24. सुव॑र्यन्तो॒ नापे॑क्षन्त॒ इति॑ - TS 5.4.7.1 - (alopam)

ई॒क्षन्ते॑ अप

25. प्रे॒द्धो अग्ने॑ दीदिहि - TS 5.4.7.3 - (alopam) (JD-35)

अग्ने॑ अग्ने

26. वि॒धेम॑ ते॒ पर॑मे॒ जन्म॑न्न॒ग्न इति॑ वैक॒ङ्कती॑म् - TS 5.4.7.4
(JD-35, GD-33)

जन्म॑न् । अग्ने॑ । = जन्म॑न्न॒ग्ने अग्ने॑ जन्म॑न् जन्म॑न्न॒ग्ने अग्ने॑
जन्म॑न् जन्म॑न् नग्ने । - alopam

अग्ने॑ । इति॑ । = अग्न॑ इतीत्यग्ने॑ ऽग्न॑ इतीत्यग्ने॑ ऽग्न॑ इति॑ ।

lopam

27. अ॒ग्नि॒र्वा॒ ह॒ वा॒ अ॒ग्नि॒चितं॑ दु॒हेऽग्नि॒चित् - TS 5.4.7.4

28. ऋ॒क्च॑ मे॒ साम॑ च॒ म॒ इत्या॑ है॒तद् वै - TS 5.4.8.4 & 8.5

29. अ॒वरु॑द्ध॒ ह्यस्या॑-न्न॒मन्न॑मि॒व ख॒लु वै - TS 5.4.9.2

30. अ॒न्नाद्य॑मे॒वाभ्यु॑पाव॒र्तते - TS 5.4.9.2 & 9.3 - (kampam)

5.4.9.2(49)- ए॒व । अ॒भि । उ॒पाव॑र्तते ।

ए॒वाभ्या॑(१)भ्ये॒वै वा॒भ्यु पा॑व॒र्तत॒ उ॒पाव॑र्तते ऽभ्ये॒वै वा॒भ्यु पा॑व॒र्तते ।

31. स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने - TS 5.4.7.5 - (punarukta lopam) (JD-33)

अ॒ग्ने ऽग्ने

32. घृ॒तस्य॑ वा॒ ए॒न॒मेषा॑ धा॒रा - TS 5.4.8.1

33. रू॒पेणै॑व॒ छन्दा॑स्य॒व - TS 5.4.8.5

छन्दा॑सि । अ॒व । = [अ॒व च्छन्दा॑(ग्म्)सि]

34. रा॒त्रिया॑ ऽह॒रहो॑रा॒त्रे - TS 5.4.9.3

रा॒त्रिया॑ । अ॒हः । = (अ॒हा रा॒त्रिया॑)

35. वा॒तना॑मानि॒ जुहो॑त्य॒भ्येवैन॑म् - TS 5.4.9.4 - (kampam)

5.4.9.4(13)- अ॒भि । ए॒व । ए॒नम् ।

अ॒भ्ये॑वै वा॒भ्या॑(१)॒भ्ये॑ वै॒न॒ मे॒न॒ मे॒वा॒भ्या॑(१)॒भ्ये॑ वै॒न॒म् ।

36. ति॒सृ॒भिः॑ प्रा॒तस्स॒वने॑ऽभि॒ मृ॒शति॑ – TS 5.4.10.1 – (kampam)

5.4.10.1(47)– प्रा॒तस्स॒वने॑ । अ॒भि । मृ॒शति॑ ।

प्रा॒तस्स॒वने॑(१) ऽभ्य॑भि प्रा॒तस्स॒वने॑ प्रा॒तस्स॒वने॑ ऽभि॒ मृ॒शति॑ मृ॒श॒त्य॑भि प्रा॒तस्स॒वने॑ प्रा॒तस्स॒वने॑ ऽभि॒ मृ॒शति॑ ।

37. स्र॒वति॑ वै सा ता॒ स्र॒वन्तीं॑ य॒ज्ञः – TS 5.4.10.3

38. चि॒न्वी॒त॒ भ्रा॒तृ॒व्य॒वा॒न् व॒ज्रो॒ वै – TS 5.4.11.2 – (anu)

भ्रा॒तृ॒व्य॒वा॒(ग्) श्चि॒न्वी॒त

39. पु॒रु॒षा॒द॒न्न॒म॒त्ति॒ यथा॑ – TS 5.4.10.4

40. त्रि॒भि॒स्ति॒ष्ठ॑ स्ति॒ष्ठति॑ – TS 5.4.12.1 – (anu)

5.4.12.1(16)- त्रि॒भिः॑ । ति॒ष्ठन् । ति॒ष्ठति॑ ।

त्रि॒भि॒ स्ति॒ष्ठ॑(ग्) स्ति॒ष्ठ॑(ग्) स्त्रि॒भि॒ स्त्रि॒भि॒ स्ति॒ष्ठ॑(ग्) स्ति॒ष्ठति॑
ति॒ष्ठति॑ ति॒ष्ठ॑(ग्) स्त्रि॒भि॒ स्त्रि॒भि॒ स्ति॒ष्ठ॑(ग्) स्ति॒ष्ठति॑ ।

41. ल॒भ्य॒न्त॒ उ॒ते॒व॒ ग्रा॒म्या॒ उ॒ते॒वा॒ऽऽ॒र॒ण्याः॑ – TS 5.4.12.2

42. य॒त॒ ई॒श्व॒रो॒ वा॒ अ॒श्वो॒ ज्य॒तः॑ – TS 5.4.12.3

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

43. ए॒वाग्निं॑ चि॒नुत॑ उ॒वाच॑ ह - TS 5.4.2.2
44. प॒यसा॑ जु॒हुयाद्॑ ग्रा॒म्यान् - TS 5.4.3.2
45. अ॒जायां॑ घ॒र्मं प्रा॑सिञ्चन् - TS 5.4.3.3
46. अ॒थेय॑त्यथे॒यति॑ त्रय॑ इ॒मे - TS 5.4.3.4
47. अ॒श्मन्नूर्ज॑मि॒ति परि॑ षिञ्चति - TS 5.4.4.1
48. अ॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री गाय॑त्रो ऽग्निः - TS 5.4.4.4
49. अ॒सुरान॑ज॒यन् तद॑प्रति॒रथस्य॑ - TS 5.4.6.4
50. आ॒रण्या॑ उ॒भयी॑षाम॒वरु॑द्ध्यै - TS 5.4.9.2
51. सु॒वर्गा॑य॒ वै लो॑काय॒ देव॑रथो॒ युज्य॑ते य॒त्राकू॑ताय - TS 5.4.10.1
52. वा अ॒ग्निर्या॑वाने॒वाग्नि॑स्तं - TS 5.4.10.2
53. अ॒भि मृ॑श॒त्युपै॑नमु॒त्तरो॑ य॒ज्ञः - TS 5.4.10.3
54. न य॒ज्ञः प॑रा॒भवति॑ न य॒जमानः॑ - TS 5.4.10.4
55. ऋ॒ध्नोति॑ स पु॒नरा॑धे॒यमा॑ ध॒त्ते - TS 5.4.10.5
56. ए॒व भ्रा॑तृ॒व्यान् नु॑दते - TS 5.4.11.2
57. प॒वस्व॑ वा॒जसा॑तय॒ इत्य॑नु॒ष्टुक् - TS 5.4.12.1
58. यस्मि॑न्नश्च॒ आल॑भ्यते॒ द्वाद॑श - TS 5.4.12.2

59. यत॑ ई॒श्वरो॑ वा अ॒श्वो॒ ऽयतः॑ – TS 5.4.12.3

==== पञ्चमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः-वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं

Section 1 - General panchaati

1. तेजस एष आ लभ्यते तस्मात् - TS 5.5.1.1

2. नियुत्वते स्यादुन्माद्येद् यजमानः - TS 5.5.1.2

3. हिरण्यगर्भः समवर्तताग्र इत्याघारमा घारयति - TS 5.5.1.2
(JD-36)

अवर्तत । अग्रै । = (अवर्तताग्रे अग्रे ऽवर्ततावर्तताग्रे) - alopam

अग्रै । इति । = (अग्र इतीत्यग्रे ऽग्रे इति) - lopam

4. आ रभते ऽग्निरवमः - TS 5.5.1.4

रभते । अग्निः । = (अग्नि रग्नी रभते)

5. एवैनमभि सञ्जानानाः पशवः - TS 5.5.1.3 - (kampam)

5.5.1.3(31)- एनम् । अभि । सञ्जानानाः ।

एन मभ्या(१)भ्येन मेन मभि सञ्जानानाः सञ्जानाना अभ्येन मेन
मभि सञ्जानानाः ।

6. तेन वैश्वानरान्नैत्याग्नावैष्णवम् - TS 5.5.1.4

7. आ॒र्द्ध॒नु॒वन् च॒रु॒णा ऽस्मिन् – TS 5.5.1.5

च॒रु॒णा । अ॒स्मिन् । = [अस्मि(ग्) च॒रु॒णा]

8. प्रे॒णा ऽनु॒ प्रा॒वि॒शत् ता॒भ्यः – TS 5.5.2.1 (“ण” tvam)

प्रा॒ण्व॒नु

9. ऋ॒द्ध्न॒वदि॒थ् स यो मे॒तः पु॒नः – TS 5.5.2.1

10. पु॒रस्ता॒न्निः – TS 5.5.1.6

पु॒रस्ता॒त् । निः । = (निर् णिष् पु॒रस्ता॒त्)

11. ची॒यते प॒शु॒मा॒ने॒व – TS 5.5.2.3

ची॒यते । प॒शु॒मा॒न् । = [प॒शु॒मा(ग्) ची॒यते]

12. कृ॒त्वोपा॒धत्ता॒नति॒दाहा॒य – TS 5.5.2.4

13. स इ॒मा॒भ्यमृ॒शत् – TS 5.5.2.4 – (kampam)

5.5.2.4(18)- अ॒भि । अ॒मृ॒शत् । प्र॒जा॒पतिः ।

अ॒भ्य॒ मृ॒श॒ द॒मृ॒श॒ द॒भ्या(१)॒भ्यमृ॒शत् प्र॒जा॒पतिः प्र॒जा॒पति॒ र॒मृ॒श॒
द॒भ्या(१)॒भ्यमृ॒शत् प्र॒जा॒पतिः ।

14. सँ॒व॒त्स॒र॒म॒बि॒भः – TS 5.5.2.5

अ॒बि॒भः । = (अ॒बि॒भ॒ र॒बि॒भः)

15. अग्ने॑ यु॒क्ष्वा हि ये तव॑ - TS 5.5.3.1

16. ता अ॒ग्नि॒रभ्य॑द्द॒ध्याय॑त् - TS 5.5.4.1 - (kampam)

5.5.4.1(6)- अ॒ग्निः । अ॒भि । अ॒द्द॒ध्याय॑त् ।

अ॒ग्नि॒ र॒भ्या(१)॑भ्य॒ग्नि॒ र॒ग्नि॒ र॒भ्य॑ द्द॒ध्याय॑ द्द॒ध्याय॑ द्द॒भ्य॒ग्नि॒ र॒ग्नि॑
र॒भ्य॑द्द॒ध्याय॑त् ।

17. अ॒ग्नि॒श्ची॑यते ऽग्नि॒वाने॒व - TS 5.5.2.2

ची॒यते॑ । अ॒ग्नि॒वान् । = [अ॒ग्नि॒वा(ग्)॑ श्ची॒यते]

18. यदु॒खा सा वा ए॒षैत॑र्हि या॒तया॑म्नी - TS 5.5.3.1

19. ब्र॒ह्म॒वादि॒नो वद॑न्ति न्य॒ङ्ङु॒ग्निश्चे॑त॒व्या(३)॑ उ॒त्ताना॑(३) इति॒ वय॑सां
वा ए॒षः - TS 5.5.3.2 - (kampam)

5.5.3.2(22)- न्य॒ङ्ङु॑ । अ॒ग्निः । चे॒त॒व्या(३)॑ ।

न्य॒ङ्ङु॑ ङ्ङु॒ग्नि॒ र॒ग्निर् न्या॑(१)ङ्ङु॒ न्य॒ङ्ङु॑ ङ्ङु॒ग्नि॒ श्चे॑त॒व्या(३)॑ श्चे॑त॒व्या(३)॑

अ॒ग्निर् न्या॑(१)ङ्ङु॒ न्य॒ङ्ङु॑ ङ्ङु॒ग्नि॒ श्चे॑त॒व्या(३)॑ ।

20. चि॒ति॒मु॒प॒धाया॑भि मृ॒शे॒च्चि॒त्ति॑म् - TS 5.5.4.4 - (kampam)

5.5.4.4(33)- उ॒प॒धाया॑ । अ॒भि । मृ॒शे॒त् ।

उप॒धाया॑ भ्या॑(१) भ्यु॒प॒धा यो॒प॒धाया॑भि मृ॒शेन् मृ॒शे द॒भ्यु॒प॒धा यो॒प॒धाया॑भि
मृ॒शेत् ।

21. विश्व॑कर्मा दि॒शां पतिः॑ - TS 5.5.5.1

पतिः॑ । = (पति॑ष्पतिः)

22. च॒ म॒र्तान् रा॒ये च॒ नः - TS 5.5.4.4

च॒ । म॒र्तान् । = [म॒र्ता(ग्) श्च]

23. लो॒कानु॑प॒धायै॑षु - TS 5.5.5.3 - (kampam)

5.5.5.3(49)- उप॒धाय॑ । ए॒षु । लो॒केषु॑ ।

उप॒धा यै॒ष्वै(१)षू॑ प॒धायो॑ प॒धायै॑षु लो॒केषु॑ लो॒के ष्वे॑षू प॒धा
यो॒प॒धायै॑षु लो॒केषु॑ ।

24. इ॒त्याहा॑ह्व॒तैवैन॑म॒ग्निं दू॒तं - TS 5.5.6.1

25. ता अस्य॑ सू॒ददो॑हस इ॒त्याह - TS 5.5.6.2 & 6.3 - (alopam)

सु॒ददो॑हसो अस्य॑

26. अ॒ग्निना॑ऽग्निः॑ समि॒द्ध्यत॑ इ॒त्याह॑ समि॒न्ध ए॒व - TS 5.5.6.1

27. ऐ॒न्द्रा॒ग्नी हि॑ बा॒र्हस्प॑त्येति - TS 5.5.6.2

28. बृ॒हस्प॑तिश्चा॒यात॑यामानो ऽनु॒च॒रव॑ती - TS 5.5.6.2

29. अ॒र्को वा अ॒ग्नि॒र्को ऽन्न॒मन्न॑मेव – TS 5.5.6.3 – (kampam)

5.5.6.3(20)- अ॒ग्निः । अ॒र्कः । अ॒न्नम् ।

अ॒ग्नि॒ र॒र्को(१) ऽर्को ऽग्नि॒ र॒ग्नि॒ र॒र्को ऽन्न॒ म॒न्न॑ म॒र्को ऽग्नि॒ र॒ग्नि॒ र॒र्को ऽन्न॑म् ।

30. त्रि॒ष्वा रो॒चने॑ दि॒वः – TS 5.5.6.3

त्रि॒षु । आ । = (त्रि॒षुत् त्रि॒ष्वा)

31. ब॒ल॒मू॒रु॒वो॒रो॒जो॒ऽरि॒ष्टा वि॒श्वानि॑ – TS 5.5.9.2

32. यो अ॒प्सु य ओष॑धीषु यः – TS 5.5.9.3

32.1 पदानि – यः । अ॒प्सु । यः ।

घन वाक्यम् – यो अ॒प्स्व॑प्सु यो यो अ॒प्सु यो यो अ॒प्सु यो यो अ॒प्सु यः । (the 3rd padam “yaH” above is alopam with “aPsu” in reverse order.

32.2 पदानि – अ॒प्सु । यः । ओष॑धीषु ।

घन वाक्यम् – अ॒प्सु यो यो (३ओ) ऽप्स्व॑प्सु य ओष॑धीष्वोष॑धीषु यो (३ओ) ऽप्स्व॑प्सु य ओष॑धीषु ।

But the same combination of अ॒प्सु । यः । in reverse order gets lopam and forms kampam.

33. अ॒ग्नि॒रधि॑पति॒ रसि॑तो॒ रक्षि॑ता॒ यश्च॑ – TS 5.5.10.1

34. व॒र्षं॑ व॒ इष॑वो॒ऽवस्वान्॑ क॒र्व्या॑ नाम – TS 5.5.10.4

35. ऋ॒श्य॑ ऋ॒षभा॑य॒ राजे॑ गवयः॒ शार्दू॑लाय – TS 5.5.11.1

36. पु॒रुष॑वा॒गा॒रण्यो॑ऽजो॒ नकु॑लः – TS 5.5.12.1 – (kampam)

5.5.12.1(16)- आ॒रण्यः॑ । अ॒जः॑ । नकु॑लः ।

आ॒रण्यो॑(१)॑ ऽजो॑ ऽज आ॒रण्य आ॒रण्यो॑ ऽजो॑ नकु॑लो॒ नकु॑लो॒ ऽज
आ॒रण्य आ॒रण्यो॑ ऽजो॑ नकु॑लः ।

37. व॒नस्प॑तीनामे॒ण्यहे॑ कृ॒ष्णो॑ रा॒त्रियै॑ – TS 5.5.15.1

38. ह॒स॒साचि॑रिन्द्रा॒ण्यै॑ – TS 5.5.20.1.

As per Samhita it is “ह॒स॒साचि॑रिन्द्रा॒ण्यै॑”. (“padam” as per Samhita pada paadam is ह॒स॒साचिः॑ । इन्द्रा॒ण्यै॑ ।

In “ghanaSandhi” this word is given as

“ ह॒स॒साचि॑रिन्द्रा॒ण्यै॑” rule given in “ghanaSandhi” is

[चिच् चिद्ध(ग्म्)ससा] basis padam । ह॒स॒सा । चि॒त् ।

39. कृ॒ष्णो॑ ऽजः॑ सा॒रस्व॑ती॒ मेषी॑ – TS 5.5.24.1 – (kampam)

5.5.24.1(16)- अ॒जः॑ । सा॒रस्व॑ती॒ । मेषी॑ ।

अजः सारस्वती सारस्वत्या(१)जो ऽजः सारस्वती मेषी मेषी
सारस्वत्या(१)जो ऽजः सारस्वती मेषी ।

=====
Section 2 - Katina Ghana panchaati

40. प्रजापतिः प्रजाः सृष्ट्वा प्रेणा - TS 5.5.2.1
41. स पापीयान् भविष्यसीति - TS 5.5.2.4
42. युक्ष्वा हि ये तव युक्ष्वा हि - TS 5.5.3.2
43. आपो वरुणस्य पत्नयः - TS 5.5.4.1
44. अग्न आ याहि वीतय इत्याह - TS 5.5.6.1
45. अन्वहमेवैनं चिनुते - TS 5.5.6.2
46. इत्याह तस्मात् परुषिपरुषि - TS 5.5.6.3
47. पुरुषमृगश्चन्द्रमसे गोधा - TS 5.5.15.1
48. अलज आन्तरिक्ष उद्रो मद्रुः - TS 5.5.20.1

==== पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः =====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5.6 पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – उपानुवाक्याभिधानं

Section 1 - General panchaati

1. हिरण्यवर्णाः शुचयः – TS 5.6.1.1 – (alopa anuvaakam)

2. सर्वाँ अग्नीँरफ्सुषदो हुवे वो मयि – TS 5.6.1.2

सर्वान् । अग्नीन् । = [अग्नी(ग्म्) रग्नीन् त्सर्वान्]

5.6.1.2(20)- अग्नीन् । अफ्सुषदः । हुवे ।

अग्नी(ग्म्) रफ्सुषदो अफ्सुषदो अग्नी(ग्म्) रग्नी(ग्म्) रफ्सुषदो हुवे
हुवे अफ्सुषदो अग्नी(ग्म्) रग्नी(ग्म्) रफ्सुषदो हुवे । – alopam

3. यददः संप्रयतीरहावनदता हते ।

तस्मादा नद्यो नाम स्थ ता वो नामानि सिन्धवः ॥ – TS 5.6.1.2 –

(lopam) - हते ऽनदत

4. स्यन्दमाना अवीवरत वो हिकं । – TS 5.6.1.3 – (lopam)

वो ऽवीवरत

5. देवीस्तस्माद् वाणामि वो हितं ॥ – TS 5.6.1.3

वाः । = (वार वाः) (here visargam is = 'r')

6. अरंगम आ मा प्राणेन सह वर्चसा गन् ॥

आदित् पश्याम्युत वा शृणोम्या मा – TS 5.6.1.4

7. यदपो ऽग्नेरधस्तादुप दधाति – TS 5.6.2.1 – (kampam)

5.6.2.1(39)- अपः । अग्नेः । अधस्तात् ।

अपो ऽग्ने रग्ने रपो(श्) ऽपो ऽग्ने रधस्ता दधस्ता दग्ने रपो(श्)
ऽपो ऽग्ने रधस्तात् ।

8. तस्मादद्भिरवतान्तमभि षिञ्चन्ति – TS 5.6.2.2

9. चैना एवं वैद शुग् वा अग्निः सः – TS 5.6.2.4

10. आन्नस्यान्नस्याभि षिञ्चत्यन्नस्यान्नस्य – TS 5.6.3.2

11. अन्नमद्यते बार्हस्पत्यो भवति – TS 5.6.2.6

अद्यते । बार्हस्पत्यः । = अद्यते बार्हस्पत्यो बार्हस्पत्यो
ऽद्यते ऽद्यते बार्हस्पत्यः ।

12. आन्नमद्यते शीर्षतो ऽभि षिञ्चति – TS 5.6.3.2 – (kampam)

अद्यते । शीर्षतः । = अद्यते शीर्षतः शीर्षतो ऽद्यते ऽद्यते
शीर्षतः ।

5.6.3.2(40)– अद्यते॑ । शीर्षतः॑ । अभि॑ ।

अद्यते॑ शीर्षतः॑ शीर्षतो॑ ऽद्यते॑ ऽद्यते॑ शीर्षतो॑(१) ऽभ्यभि॑
शीर्षतो॑ ऽद्यते॑ ऽद्यते॑ शीर्षतो॑ ऽभि॑ ।

13. तेनै॒वैन॒मभि॑ षिञ्चति – TS 5.6.3.3 – (kampam)

5.6.3.3(19)- ए॒नम् । अभि॑ । सिञ्चति॑ ।

ए॒न॒ म॒भ्या(१)भ्ये॒न॒ मे॒न॒ म॒भि॑ षिञ्चति॑ सिञ्च॑ त्यभ्ये॒न॒ मे॒न॒ म॒भि॑
षिञ्चति॑ ।

14. दर्भा॑ स्तस्मिन् जुहोति – TS 5.6.4.2

तस्मिन् । = [तस्मि(ग्) स्तस्मिन्]

15. पर॑ आट्णारः कक्षीवा॑ औशिजः – TS 5.6.5.3

आट्णारः॑ । कक्षीवान् । = [कक्षीवान् कक्षीवा(ग्) आट्णारः]

16. आत्मानं॑ छादयित्वोपा॑ऽऽयन् – TS 5.6.6.1

छादयित्वा॑ । उप॑ । = (उप॑ छादयित्वा)

17. एष॑ नि॒ धी॒यते॑ यद॒ग्नि॒र॒न्ये॒ वा॒ वै॒ नि॒धि॒म॒गु॒प्तं॑ वि॒न्दन्ति॑ न॒ वा॒
प्रति॑ प्र॒ जानाति॑ – TS 5.6.6.1 & 6.2 – (kampam)

5.6.6.1(50)- अग्निः । अन्ये । वा ।

अग्नि॑ र॒न्ये॑(१) ऽन्ये॑ ऽग्नि॑ र॒ग्नि॑ र॒न्ये॑ वा॑ वा॑ ऽन्ये॑ ऽग्नि॑ र॒ग्नि॑ र॒न्ये॑ वा॑ ।

18. आ॒क्र॒म्येति॑ नै॒र्ऋ॒त्यु॒खा यदा॑क्रामेत् – TS 5.6.6.2

19. ए॒त॒ ह वाव॑ तद् ऋ॒षि॒र॒भ्य॒नू॒वा॒चेन्द्रः॑ – TS 5.6.6.3

20. अ॒प्येति॑ वै॒श्वान॑र्यर्चा॒ पुरी॑षमुप – TS 5.6.6.4

21. प्रा॒णो मा॒ मा हा॑सीत् – TS 5.6.8.1

22. प्र॒जा मा॒ मा हा॑सीत् – TS 5.6.8.1

23. अ॒प्र॒ज॒स्यं॑ तद् य॒न्नो॒पेया॑दिति॒ यत् – TS 5.6.8.4

24. यद॑स्या॒न्य श्चि॒नुयाद्॑ यत् तं दक्षि॑णाभिः – TS 5.6.9.3 –
(kampam)

5.6.9.3(49)- अस्य । अन्यः । चिनुयात् ।

अस्या॑न्यो॑(१) ऽन्यो॑ ऽस्यास्या॑न्य श्चि॒नुयाच्॑ चि॒नुया॑ द॒न्यो॑
ऽस्यास्या॑न्य श्चि॒नुयात्॑ ।

25. शि॒ति॒र॒न्ध्रो॑ ऽन्य॑तश्शि॒ति॒र॒न्ध्रः॑ स॒म॒न्त॑शि॒ति॒र॒न्ध्रः॑ – TS 5.6.13.1

26. शि॒ति॒क॒कु॒च्छि॒ति॒पृ॒ष्ठः॑ शि॒ति॒भ॒सत्॑ ते – TS 5.6.14.1

27. ए॒का॒द॒श॑ प्रा॒त॒र्ग॒व्याः – TS 5.6.22.1

एका॒द॒श॑ । प्रा॒तः॑ । = (प्रा॒त॒रे॒का॒द॒श॑)

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

28. शु॒क्रा॒स्ता॒ न॒ आपः॑ – TS 5.6.1.2

29. अ॒न्ये॒ वा॒ वै॒ नि॒धि॒म॒गु॒प्तं॑ – TS 5.6.6.2

30. प्र॒जा॒प॒ति॒र्वा॑ अथ॒र्वा॑ ऽग्निः – TS 5.6.6.3

31. सु॒व॒र्गा॒य॒ वा॒ ए॒ष॒ लो॒का॒य॑ ची॒य॒ते॒ यद॒ग्नि॒स्तं॑ यन्न – TS 5.6.8.1

32. क॒नी॒या॒ꣳसं॑ य॒ज्ञ॒क्र॒तु॒मु॒पे॒यात् – TS 5.6.8.2

33. वै॒श्व॒क॒र्म॒णी॒र॒हो॒रा॒त्रा॒णि॑ – TS 5.6.9.3

34. शि॒ति॒बा॒हु॒र॒न्य॒त॒श्शि॒ति॒बा॒हुः॑ – TS 5.6.13.1

==== पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5.7 पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः-उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणं

Section 1 - General panchaati

1. आग्नेय्या गायत्रिया प्रथमां - TS 5.7.1.1

2. अश्वावभितस्तिष्ठेतां - TS 5.7.1.2 - (lopam) - (अभितो ऽश्वौ)

3. चित्यांचित्यामृषभमुप दधाति - TS 5.7.2.1
(JM-68,JD-70,GD-65)

ऋषभम् । उप । = (ऋषभ मुपोपा र्षभ मृषभ मुप)

4. एतामुप उमुप दधातीयं वावैषैकाष्टका यदेवैकाष्टकायामन्नं
क्रियते तत् - TS 5.7.2.2

5. तदेवैतया ऽव रुन्ध - TS 5.7.2.2

6. शतं यो नः शरदो अजीतानिन्द्रः - TS 5.7.2.3 (alopam)

(इन्द्रो अजीतान्)

7. तस्यैषा धारा विष्णुर्वसुस्तस्य - TS 5.7.3.2

8. इष्वा चैव तद् वज्रेण च यजमानः - TS 5.7.3.1

9. एता हि तद् देवता उदजयन्. यदृतुभ्यः - TS 5.7.2.5

10. इत्याहादाभ्या वै नामैषाऽऽहुतिः - TS 5.7.4.1

11. चीयते ऽथ क्वास्याऽऽहवनीय इत्यसौ - TS 5.7.4.2 (GD-54)

अथ । क्व । = अथ क्व क्वाथाथ क्व । (kamapam not formed here)

क्व । अस्य । = क्वास्यास्य क्वा(श्) क्वास्य (kampam formed here)

12. इन्द्रावतीमपचिती मिहाऽऽवह । - TS 5.7.4.3

12.1 पदानि - इह । आ । वह ।

घन वाक्यम् - इहे हेहा वह वहे हेहा वह ।

13. अभ्यावर्तद्ध्वमुप मेत साकमयम् - TS 5.7.4.4

13.1 पदानि - उप । मा । आ ।

घन वाक्यम् - उप मा मोपोप मा मोपोप मा ।

13.2 पदानि - मा । आ । इत ।

घन वाक्यम् - मा मा मेतेता मा मेत ।

13.3 पदानि - आ । इत । साकम् ।

घन वाक्यम् - एतेतेत साक(ग्म्) साक मितेत साकम् ।

14. ए॒ष ह॒ त्वा अ॑र्काश्च॒मे॒धी॒ यस्य॑ - TS 5.7.5.3

15. उ॒प॒ त्वा ऽ॒या॒नी॒ति॒ ने॒ह लो॒को॒ऽस्ती॑ - TS 5.7.5.3

16. आ ऽ॒या॒नी॒ति॒ ने॒ह लो॒को॒ऽस्ती॑ - TS 5.7.5.4

17. के॒न॑ मो॒पै॒ष्य॒सी॒ति॑ - TS 5.7.5.4

18. उ॒प॒ वा॒मा॒ ऽया॒नी॒ति॒ ने॒ह - TS 5.7.5.5

19. अ॒या॒त॒या॒म्नी॑ लो॒कं॒पृ॒णा॒ ऽया॒त॒या॒मा॒ ह्य॒सा वा॒दि॒त्य॒स्ता॒न् -
TS 5.7.5.6 & 5.7

ता॒न् । = [ता(ग्) स्ता॒न्]

20. अ॒ब्रु॒व॒न्नु॒प॒ व॒ आ॒ऽया॒मे॒ति॒ के॒न॑ न॒ उ॒पै॒ष्य॒थे॒ति॑ भू॒म्ने॒त्य॒ब्रु॒व॒न् -
TS 5.7.5.7

21. चि॒ती॑ऽभ्यामु॒पा॒य॒न् - TS 5.7.5.7

चि॒ती॑ऽभ्याम् । उ॒पा॒य॒न् । = (उ॒पा॒य॒ञ्चि॒ती॑ऽभ्याम्)

22. चि॒नु॒ते॒ भू॒या॒ने॒व॒ भ॒व॒ति॑ - TS 5.7.5.7

चि॒नु॒ते॒ । भू॒या॒न् । = [भू॒या॒(ग्) श्चि॒नु॒ते॒]

23. यो ऽग्निं॑ चि॒न्व॒न्न॒धि॒क्रा॒म॒ति॑ - TS 5.7.6.4

अ॒ग्नि॒म् । चि॒न्व॒न् । = [चि॒न्व॒(ग्) श्चि॒न्व॒न्]

24. यास्ते॑ अग्ने॒ सूर्ये॑ - TS 5.7.6.3 (GD-34)

अग्ने॑ । सूर्ये॑ । = (सूर्ये॑ अग्ने॒ अग्ने॑)

25. रुचं॑ वि॒श्येषु॑ शू॒द्रेषु॑ मयि॑ धेहि - TS 5.7.6.4

26. वेद॑र्तुर्ऋ॒तुरस्मै॑ कल्प॑मान एति - TS 5.7.6.5

27. एत॑ꣳ सध॑स्थ परि॒ ते - TS 5.7.7.1

सध॑स्थ । परि॑ । = (परि॑ सध॑स्थ) - no "Sha" tvam here

28. कृ॑णुतादा॒विरस्मै॑ ॥ - TS 5.7.7.2

कृ॑णुतात् । आविः॑ । = (आवि॑ ष्कृणुतात्)

29. अस्मि॑न्त् सध॑स्थे अधि॑ - TS 5.7.7.2 (JM-72)

सध॑स्थे । अधि॑ । = (सध॑स्थे अस्मि॑न्)

30. वह॑सि येनाग्ने॑ सर्व॑वेदसं । - TS 5.7.7.3 - (alopam)
(JM-74) - (अग्ने॑ अग्ने॑)

31. यास्ते॑ अग्ने॒ समि॑धो यानि - TS 5.7.8.1 - (lopam)
(JM-72/74) - (समि॑धो अग्ने॒ अग्ने॑)

32. चि॑नुहि प्र॒जान॑न् ॥ - TS 5.7.8.1

चि॑नुहि । प्र॒जान॑न् । = [प्र॒जान॑(ग्) श्चि॑नुहि]

33. अ॒ग्नेश्चि॒न्वन्न॑न्त॒रेत्या॒त्मनो॑ वै – TS 5.7.8.1 – (anu)

[चि॒न्व(ग्)श्चि॒न्वन्]

34. छ॒न्दा॑ꣳस्य॒व रु॒न्धे ऽथो॑ – TS 5.7.8.3

छ॒न्दा॑ꣳसि । अ॒व । = [अ॒व छ॒न्दा॑(ग्)सि]

35. म॒यि गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे अ॒ग्निꣳ रा॒यः – TS 5.7.9.1 (GD-49)

35.1 पदानि – गृ॒ह्णामि॑ । अ॒ग्रे ।

जटा वाक्यम् – गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे अ॒ग्रे गृ॒ह्णामि॑ गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे । (alopam)

35.2 पदानि – अ॒ग्रे । अ॒ग्निम् ।

जटा वाक्यम् – अ॒ग्रे अ॒ग्नि म॒ग्नि म॒ग्रे ऽग्रे॑ अ॒ग्निम् । (lopam)

35.3 पदानि – अ॒ग्निम् । रा॒यः ।

जटा वाक्यम् – अ॒ग्नि(ग्) रा॒यो रा॒यो ऽग्नि॑ म॒ग्नि(ग्) रा॒यः । (lopam)

36. हृ॒थ्स्वन्त॑र॒मर्त्या॑ म॒र्त्याꣳ आ॒विवे॑श । – TS 5.7.9.1

अ॒मर्त्याः॑ । म॒र्त्यान् । = [म॒र्त्या॑(ग्) अ॒मर्त्या॑ ऽमर्त्याः]

37. मा सो अ॒स्माꣳ अ॒वहा॑य – TS 5.7.9.1

अ॒स्मान् । = [अ॒स्मा॑(ग्) अ॒स्मान्]

38. यन्मृ॒च्चाऽऽप॑श्चा॒ग्नेर॑नाद्य॒मथ॑ क॒स्मात् – TS 5.7.9.2

39. दक्षि॑णा ऽऽ *व॒र्तत॑ तस्मै – TS 5.7.10.1 – (tri kramam)
(GD-26)

5.7.10.1(14)- सः । दक्षिणा । आ । अवर्तत ।

स दक्षिणा दक्षिणा स स दक्षिणा ऽवर्तता वर्तता दक्षिणा स स
दक्षिणा ऽवर्तत ।

5.7.10.1(15)- दक्षिणा । आ । अवर्तत । तस्मै ॥

दक्षिणा ऽवर्तता वर्तता दक्षिणा दक्षिणा ऽवर्तत तस्मै तस्मा
अवर्तता दक्षिणा दक्षिणा ऽवर्तत तस्मै ॥

5.7.10.1(16)- आ । अवर्तत । तस्मै ॥

आ ऽवर्तता वर्तता ऽवर्तत तस्मै तस्मा अवर्तता ऽवर्तत तस्मै ॥

40. प्रत्यास्यथ् स उदङ्गुवर्तत – TS 5.7.10.1

41. उपयाममधरेणोष्ठेन सदुत्तरेणान्तरेण – TS 5.7.12.1

42. रथमुष्णिहाभिः ॥ – TS 5.7.14.1

रथम् । उष्णिहाभिः । = (उष्णिहाभी रथम्)

43. सर्पाणां सप्तम्यर्यम्णो ऽष्टमी – TS 5.7.22.1

44. आत्मा ऽन्तरिक्षं समुद्रः – TS 5.7.25.1

अन्तरिक्षम् । समुद्रः । – (समुद्रो अन्तरिक्षम्)

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

45. ए॒तामु॒प द॒धाती॒यं वा॑व – TS 5.7.2.2
46. चि॒त्तिं॑ जु॒होमि॑ म॒नसा॑ – TS 5.7.4.1
47. इ॒च्छ॒मा॒न॒स्तस्मा॑ ए॒तत् – TS 5.7.4.2
48. अ॒श्वमे॒धो य॒देता॑ आ॒हुतीः॑ – TS 5.7.5.3
49. अ॒ब्रवी॒थ् स ए॒तां द्वि॒तीयां॑ – TS 5.7.5.4
50. अ॒भ॒वन्थ् स॑ प॒रमे॒ष्ठी – TS 5.7.5.5
51. आ॒ ऽया॒नीति॑ ने॒ह लो॒कः – TS 5.7.5.6
52. आ॒दि॒त्य॒स्तानृ॑षयो ऽब्रु॒वन् – TS 5.7.5.7
53. वयो॑ वा अ॒ग्निर्य॑द॒ग्नि॒चित् – TS 5.7.6.1
54. पृ॒थि॒व्यै मा॑ पा॒हि ज्यो॑तिः – TS 5.7.6.2
55. हि॒रण्ये॒ष्टका॑ उ॒प॒द॒धाती॑मा॒नेव॑ – TS 5.7.6.3
56. ब्रा॒ह्म॒णेषु॑ रु॒च॒ञ् राज॑सु – TS 5.7.6.4
57. म॒यि गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे अ॒ग्निम् – TS 5.7.9.1
58. य॒ज॒मा॒नाय॑ चि॒नुया॑द॒ग्निं॑ – TS 5.7.9.2

59. आपो वै सर्वा देवताः – TS 5.7.9.3

60. प्रजापतिरग्निमसृजत सोऽस्मात् – TS 5.7.10.1

==== पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ====

॥ इति पञ्चमं काण्डं ॥

Alopa PrasanaaH

None for this Kaandam

Alopa AnuvakaaH

1. हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका – TS 5.6.1.1 to TS 5.6.1.4

Punarukta alopa Vaakyaani

आयुर् यञ्जेन, वाजश्च, प्राणम् म, आयुरेव च ।
पवस्व, व्रतपाः, सूर्ये परोऽग्न आदयः पुनः ।
येनाग्ने, ऽस्मिन्थ् सधस्थे, च वाज्यध्वनत्वेनैक्यतः ।
(व्यासशिक्षा) (6.4 & 6.5)

1. यास्ते अग्ने सूर्ये रुच उद्यतो – TS 4.2.9.4, TS 5.7.6.3

ते । अग्ने । सूर्ये । (Alopam) = (ते अग्ने अग्ने ते ते अग्ने)

2. येना सहस्रं वहसि येनाग्ने सर्ववेदसं । तेनेमं यज्ञं नो वह
(TS 4.7.13.4, TS 5.7.7.3)

येन । अग्ने । (Alopam) = (येनाग्ने अग्ने येन येनाग्ने)

3. सं प्र च्यवद्ध्वमनु सं प्र याताग्ने पथो देवयानान् कृणुद्ध्वं ।
अस्मिन्थ् सधस्थे अद्ध्युत्तरस्मिन् विश्वे देवा यजमानश्च सीदत ॥

(TS 4.7.13.4, TS 5.7.7.2) अस्मिन् । सधस्थे । = (Alopam)

(अस्मिन्थ् सधस्थे सधस्थे अस्मिन्नस्मिन्थ् सधस्थे)

4. आ॒ग॒त्य॑ वा॒ज्य॑द्द्व॒नः॑ सर्वा॒ मृ॒धो॑ वि॒धू॒नु॒ते॑ ।
अ॒ग्नि॑ꣳ स॒ध॒स्थे॑ म॒ह॒ति॑ च॒क्षु॑षा नि चि॒की॑षते ॥
आ॒क्र॒म्य॑ वा॒जिन् पृ॒थि॒वी॒म॒ग्नि॑मिच्छ रु॒चा॒ त्वं॑ ।
भू॒म्या॑ वृ॒त्वा॒य॑ नो ब्रू॒हि॒ य॒तः॑ ख॒ना॒म॒ तं॑ व॒यं॑ ॥ TS 4.1.2.3 , TS 5.1.2.6

वा॒जी॑ । अ॒द्द्व॒नः॑ । = (Alopam)

(वा॒ज्य॑द्द्व॒नो॑ अ॒द्द्व॒नो॑ वा॒जी॑ वा॒ज्य॑द्द्व॒नः॑)

5. द्यौ॑स्ते पृ॒ष्ठं पृ॒थि॒वी॒ स॒ध॒स्थ॑मा॒त्मा॒ ऽन्त॑रि॒क्षꣳ स॒मु॒द्र॑स्ते॒ यो॒निः॑ ।
TS 4.1.2.3, 5.7.25.1

अ॒न्त॑रि॒क्ष॒म् । स॒मु॒द्रः॑ । = स॒मु॒द्रो॑ अ॒न्त॑रि॒क्ष॒म् – (Alopam)

6. यद॒ग्ने॑ या॒नि॒ का॒नि॒ च॒ – TS 4.1.10.1, 5.1.10.1

(यत् । अ॒ग्ने॑ । या॒नि॑ । का॒नि॑ । च॒ ।) agne agne – alopam

7. ता॒ अ॒स्य॑ सू॒द॒दो॑हसः – TS 4.2.4.4, 5.5.6.2

(ताः । अ॒स्य॑ । सू॒द॒दो॑हसः ।) alopam = (अ॒स्य॑ सू॒द॒दो॑हसः
सू॒द॒दो॑हसो॒ अ॒स्या॒स्य॑सू॒द॒दो॑हसः ।)

Punaruhta lopa Vaakyaani

पुनरुक्तं यतः पञ्च पदमित्युत्तरं च वा ॥

पूर्ववद् भवति ज्ञेयं सर्वत्रापि विचक्षणैः ॥ ४२ ॥

ऋक्षु ब्राह्मण वाक्येषु हि अलं (fitting) द्वित्रिपदादिकं ॥ ७० ॥

(jata maniH)

परित्वा, पुनरूर्जा ऽयं नोऽस्यराती ऽयोपि च ।

सप्तते ऽपो अनुत्वग्नेत्वं गोमांश्चाथि रोचने ।

चित्रं च भवतं द्रप्सः सहस्व पुनरैक्यतः ॥ ७२ ॥

(vyasa siksha)

“None for this Kaandam”

Lopam and Alopam for same word

त्रिपद प्रभृतिन्यायो लोप-अलोपेषु विद्यते ॥

तत्र स्थमन्य युक्तं चेत् पूर्वधर्मो न विद्यते ॥

आक्रम्याद्ध्वनो, भवति अग्रे, पावको ऽर्पयति, इति च ॥

विषयो ऽङ्गिर इति एव क्रम्येत्यादि च लुप्यते ॥

जटा मणि – 75

1. आगत्य वाज्यद्ध्वन आक्रम्य वाजिन् पृथिवीमि = TS 5.1.2.6

वाजी । अद्ध्वनः । आक्रम्य ।

(वाजी अध्वनो अध्वनो वाजी वाज्यध्वनः । -alopam

अध्वन आक्रम्या क्रम्याध्वनो ऽध्वन आक्रम्य ।) -lopam

2. राष्ट्रमेव भवत्यग्रे बृहन्नृषसा –TS 5.2.1.4 & 5

भवति । अग्रे । बृहन् ।

(भवत्यग्रे ऽग्रे भवति भवत्यग्रे । -lopam

अग्रे बृहन् बृहन्नग्रे अग्रे बृहन् ।) -alopam

3. शुचाऽर्पयति पावको अस्मभ्यं शिवो भवेत्याहान्नं – TS 5.4.4.5

अर्पयति । पावकः । अस्मभ्यम् । शिवः ।

(अर्पयति पावकः पावको ऽर्पयत्यर्पयति पावकः । -lopam

पावको अस्मभ्य मस्मभ्यं पावकः पावको अस्मभ्यम् ।

अस्मभ्य(ग्म्) शिवः शिवो अस्मभ्य मस्मभ्य(ग्म्) शिवः ।) -alopam

4. प्र॒जाभ्यो॑ मा॒नु॒षी॑भ्यस्त्वमङ्गि॒रः । TS 4.1.4.3

अङ्गि॒रो अङ्गि॒र स्त्वं त्वमङ्गि॒रः ।

5. मा॒नु॒षी॑भ्यस्त्वमङ्गि॒र इत्याह – TS 5.1.5.6

त्वम् । अङ्गि॒रः । इति॑ ।

(त्वमङ्गि॒रो अङ्गि॒र स्त्वं त्वमङ्गि॒रः ।

अङ्गि॒र इतीत्यङ्गि॒रो ऽङ्गि॒र इति॑ ।)

6. जन्म॑न्न॒ग्ने इति॑ वैकङ्क॒ती॒मा – TS 5.4.7.4

जन्म॑न् । अ॒ग्ने । इति॑ ।

(जन्म॑न्न॒ग्ने अ॒ग्ने जन्म॑न् जन्म॑न्न॒ग्ने ।

अ॒ग्ने इतीति॑य॒ग्ने ऽ॒ग्ने इति॑)

7. स॒म॒व॒र्त॒ता॒ग्र इत्या॑घार॒मा TS 5.5.1.2

अ॒व॒र्त॒त । अ॒ग्रै॑ । इति॑ ।

(अ॒व॒र्त॒ता॒ग्रै अ॒ग्रै ऽव॒र्त॒ता॒व॒र्त॒ता॒ग्रै॑ ।

अ॒ग्र इतीत्य॑ग्रै॒ ऽग्र॑ इति॑ ।)

Dvipadam

छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि	5.1.5.3
सम्ँवथ्सरः सम्ँवथ्सरः	5.1.8.5
छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि	5.2.1.2
गायत्री गायत्री	5.2.3.5
छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि	5.2.4.1
सम्ँवथ्सरः सम्ँवथ्सरः	5.2.6.1
प्राणाः प्राणाः	5.2.6.3
मुख्यः मुख्यः	5.2.7.1
अपस्याः अपस्याः	5.2.10.1
विराड् विराड्	5.3.2.3
ज्योतिः ज्योतिः	5.3.2.3
गायत्री गायत्री	5.3.3.4
यज्ञमुखं यज्ञमुखं	5.3.3.4
पशवः पशवः	5.3.8.2
देवपुरा देवपुराः	5.3.9.2
देवता देवताः	5.4.1.2
अन्तरिक्षं अन्तरिक्षं	5.4.6.4
सम्ँवथ्सरः सम्ँवथ्सरः	5.4.7.6
देवता देवताः	5.4.8.6
अन्नम् अन्नम्	5.4.9.2
ऋतव ऋतवः	5.4.11.4

अन्नम् अन्नम्	5.5.6.3
प्रातस्सवनं प्रातस्सवनं	5.6.5.1
तृतीयसवनं तृतीयसवनं	5.6.5.2
सम्वँथसरः सम्वँथसरः	5.6.7.1 (2 times in same panchaati)
सम्वँथसरः सम्वँथसरः	5.6.7.2 (3 times in same panchaati)
सम्वँथसरः सम्वँथसरः	5.6.7.3 (2 times in same panchaati)
अन्तरिक्षं अन्तरिक्षं	5.6.8.2

Tri kramam

1. उ सु नः 5.1.5.3
2. कृत्वा आ हरति 5.1.8.1
3. दक्षिणा आ अवर्तत 5.7.10.1

=====